

TIE-02400 Ohjelmoinnin tekniikat

(Matti Rintala)

Tentti 21.5.2014

Tentissä ei saa käyttää ylimääräistä kirjallista materiaalia, laskimia, tietokoneita tai muita lunttausvälineitä.

Muutama sana tenttivastauksen kirjoittamisesta:

1. Mieti etukäteen esim. ranskalaisilla viivoilla vastauksesi pääkohdat ja lajittele ne johdonmukaiseen järjestykseen — älä kirjoita yhteen pötköön kaikkea mieleen tulevaa, se on varma tapa unohtaa olennaista.
2. Muista vastata kaikkiin tehtävän kysymyksiin, täysiä pisteitä ei voi saada jos kaikkiin kysytyihin asioihin ei ole vastattu.
3. Jos vastaus vaatii ohjelmakoodin kirjoittamista, sen ei tarvitse olla pilkulleen syntaksiltaan oikein.

1. Termit

Selitä (max. 7 riviä/kohta) seuraavat käsitteet ja mitä hyötyä/haittaa niistä on. **Älä** selitä niistä pelkkää syntaksia tms, vaan kerro etupäässä, mitä ko. käsitteet tarkoittavat.

a) Poikkeushierarkia (<i>exception hierarchy</i>)	d) Qt:n "signaalit" ja "slotit"
b) Yksikkötestaus (<i>unit testing</i>)	e) Syväkopiointi (<i>deep copying</i>)
c) Tapahtumapohjainen ohjelmointi (<i>event driven programming</i>)	f) C++:n älykkäät osoittimet (<i>smart pointers</i>)

2. Sopimussuunnittelu (*Contract Programming*).

- a) Mistä sopimussuunnittelussa on kyse, ts. miten se helpottaa ohjelmointia?
- b) Mitkä ovat sopimussuunnittelun keskeiset käsitteet ja mitä ne tarkoittavat?
- c) C++:n vector-luokan indeksointi-operaattorin [] esiehtona on, että käytetty indeksi on pienempi kuin alkioiden lukumäärä. Miten operaation jälkiehtoa pitäisi muuttaa, jos esiehtoa lievennetään niin, että indeksiksi käy mikä tahansa kokonaisluku?
- d) Kirjoita (sanallisesti tai kaavalla, kuitenkin mahdollisimman täsmällisesti) seuraavien funktioiden esi- ja jälkiehdot. Tehtävässä v on globaali muuttuja (hyi) tyyppiä `std::vector<int>`.
 - i. `double f1(double x) { return x/x; }`
 - ii. `unsigned int f2(string s) { return s.length(); }`
 - iii. `int f3(int i) { return v[i+1]; }`
 - iv. `void f4() { v.push_back(v[0]); }`
 - v. `int f5(int i) { return v.push_back(v.at(i)); }`
 - vi. `int f6() { return v[0]/v[1]; }`

.....KÄÄNNÄ!.....

3. Periytyminen

- Mitä ovat periytyminen ja luokkahierarkiat? Miten periytyminen vaikuttaa luokkiin (ts. miten periytyminen näkyy ohjelmakoodin tasolla)?
- Mitä ovat dynaaminen sitominen ja virtuaalifunktiot? Millaisissa tilanteissa ja miten ne helpottavat ohjelmointia?
- Mitä ovat abstraktit kantaluokat? Mitä hyötyä sellaisista on?

4. Poikkeukset ja vähän muutakin

- Alla oleva listaus esittelee "yksinumeroisen murtolukuluokan", jonka olioiden on tarkoitus esittää murtolukuja a/b , jossa a ja b ovat molemmat yksinumeroisia kokonaislukuja. Kirjoita luokalle luokkainvariantti (sanallinen tai kaavoina, kunhan asia käy selväksi.)
- Lisää luokan jäsenfunktioihin tarvittava virhekäsittely. Koko listausta ei tarvitse kopioida, vaan ainoastaan uudet tai muuttuneet rivit (ilmoita rivinumerot niin, että riveistä näkee minne ne kuuluvat).
- Ohjelmaan haluttaisiin myös normaali murtolukuluokka, jonka osoittajan ja nimittäjän arvoja ei ole rajoitettu yksinumeroisiksi. Voisiko tämän uuden luokan periyttää YksMurto-luokasta? Perustele!

```

1 // class YksMurto
  {
3 // Alustus kokonaisluvusta
  YksMurto(int i)
5   : oso_(i), nim_(1)
  {
7 }
  // Alust. osoittaja & nimittäjä
9 YksMurto(int o, int n)
  : oso_(o), nim_(n)
11 {
  }
13 // Purkaja
  ~YksMurto()
15 {
  }
17 // Lisataan kokonaisluku
  void lisaa(int i)
19 { // Lisataan i lavennettuna
  oso_ += i * nim_;
21 }
  // Jaetaan murtoluvulla
23 void jaa(YksMurto const& m)
  { // Jaetaan kertomalla ristiin
25   oso_ *= m.nim_;
  nim_ *= m.oso_;
27   supista(); // Supistetaan
  }
29 // Muutetaan kaanteisluvukseen
  void kaanna()
31 { // Vaihdetaan osoittaja ja nimittäjä
  int vanha_oso = oso_;
  oso_ = nim_;
  nim_ = vanha_oso;
35 }
  // Palautetaan arvo liukulukuna
37 double annaLiukulukuna() const
  {
39   return static_cast<double>(oso_) /
  static_cast<double>(nim_);
41 }
  private:
43 // Supistaa osoittajan ja nimittäjän
  // niin, että ne ovat mahd. pieniä
  void supista(); // Toteutus ohitetaan
  // Luvun arvo on oso_ / nim_
45 int oso_; // Osoittaja
  int nim_; // Nimittäjä
47 }

```